

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

473

Vragen van het lid **Kostić** (PvdD) aan de Minister van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur over *het instemmen van Nederland voor uitstel van verplichtingen voor het traceren van pesticiden om de last voor boeren te verlichten* (ingezonden 4 oktober 2024).

Antwoord van Minister **Wiersma** (Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur) (ontvangen 6 november 2024).

Vraag 1

Klopt het dat u op maandag 30 september 2024 heeft ingestemd namens Nederland op Europees niveau met uitstel van verplichtingen voor het traceren van pesticiden, die volgen uit de Verordening ((EG) nr. 1185/2009) betreffende statistieken over pesticiden, om de last voor boeren te verlichten? Zo ja, waarom is hiermee ingestemd? Kunt u dat nader toelichten?

Antwoord 1

Ik kan u bevestigen dat tijdens de Landbouw- en Visserijraad (hierna: Raad) van maandag 23 september jl. een voorstel is besproken van enkele lidstaten om de inwerkingtreding van Uitvoeringsverordening (EU) 2023/564 over het bijhouden van registers voor gewasbeschermingsmiddelen in een elektronisch format met twee jaar uit te stellen¹. Zoals ik uw Kamer heb geïnformeerd, heeft het meerendeel van de lidstaten dit voorstel in de Raad gesteund, zo ook Nederland (Kamerstuk 21 501-32, nr. 1673). In Nederland wordt in de praktijk al grotendeels voldaan aan de vereisten. Mijn inschatting, die wordt gesteund door de NVWA, is dat het grootste deel van professionele gebruikers van gewasbeschermingsmiddelen in de Nederlandse land- en tuinbouw een digitale gebruiksregistratie bijhoudt. Dit gebeurt op eigen initiatief en/of omdat ketenpartijen en certificeerders dit eisen. De overheid heeft hierover geen gegevens beschikbaar. Met mijn steun wilde ik een handreiking doen naar lidstaten waar op dit punt een grote opgave ligt en de wens voor uitstel groot is. In de Raad is nog geen besluit genomen. De Europese Commissie komt nog terug op het voorstel.

¹ Uitvoeringsverordening 2023/564 sluit aan op de bestaande verplichting in art 67 van de Verordening Gewasbeschermingsmiddelen EG 1107/2009 die het bedrijfsleven waaronder producenten, leveranciers en professionele gebruikers, verplicht om registers bij te houden van de gewasbeschermingsmiddelen die zij produceren, invoeren, uitvoeren, opslaan, op de markt brengen dan wel gebruiken.

Vraag 2

Hoe kan de overheid dit monitoren, als de overheid niet weet waar welke landbouwgif wordt gebruikt? Hoe kan de overheid passend beleid maken? Hoe kan de overheid handhaven? Hoe kan de overheid burgers beschermen voor gezondheidsschade?

Antwoord 2

Landelijke monitoring van het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen vindt plaats op basis van de verordening betreffende statistieken over pesticiden, Verordening (EG) Nr. 1185/2009. Deze verplicht lidstaten, zo ook Nederland, om periodiek statistieken te verzamelen over het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen. Dit wordt in Nederland uitgevoerd door het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) en gegevensverstrekking vindt momenteel eens per vier jaar plaats. Het volgende rapportagejaar zal 2024 zijn. Vanaf 1 januari 2025 geldt de Verordening betreffende landbouw-input en -output (EU) 2022/2379 (hierna: SAIO). Daarin is vastgelegd dat de leveringsfrequentie aan de Europese Commissie (Eurostat) van statistieken over het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen in de landbouw wordt verhoogd, het wordt jaarlijks vanaf 2028. De SAIO voorziet in een overgangsregeling voor de periode 2025 t/m 2027 waarin één gegevensverstrekking plaatsvindt met als referentiejaar 2026. Het hiervoor genoemde voorstel leidt er naar mijn interpretatie toe dat vanaf 2028 een tweejaarlijkse gegevensverzekking van toepassing is en dat jaarlijkse gegevensverstrekking later ingaat, namelijk vanaf 2030. Die verplichting is namelijk gekoppeld aan het tijdstip van inwerkingtreding van Uitvoeringsverordening 2023/564. Ik zie als voordeel in dergelijk uitstel dat de statistische autoriteiten in lidstaten, zo ook het CBS, langer de tijd hebben om zich op deze taakverzwaren voor te bereiden.

Mijn beleid is gericht op het verminderen van de afhankelijkheid van chemisch-synthetische gewasbeschermingsmiddelen. Daar zet ik verschillende instrumenten voor in, in lijn met het Uitvoeringsprogramma Toekomstvisie Gewasbescherming 2030 en conform het Hoofdlijnenakkoord en regeerprogramma. Hiervoor is ook een monitoringsprogramma ingericht (Kamerstuk 27 858, nr. 611).

Zoals u weet heeft mijn ambtsvoorganger besloten om de ontwikkeling van een digitale gewasbeschermingsmonitor te heroverwegen, waarmee een verbeterde monitoring werd beoogd (Kamerstuk 27 858, nr. 671). Eén van de redenen betrof het wegvallen van de verplichting die was voorzien in het Commissievoorstel voor een Verordening Duurzaam Gebruik van Gewasbeschermingsmiddelen (ook wel de SUR genoemd) om elektronische registers in te richten voor het verzamelen van de door het bedrijfsleven (digitaal) geregistreerde informatie over geïntegreerde gewasbescherming, waaronder het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen. De Europese Commissie heeft dit voorstel op 31 maart jl. ingetrokken. Op dit moment zijn gesprekken gaande met de sector over de vraag hoe kan worden doorgegaan met het ontwikkelen van een instrument voor monitoring en benchmarking van het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen en de randvoorwaarden daarbij. Daar zal ik de Kamer op korte termijn verder over informeren. Zie voor het antwoord op uw (deel)vragen over handhaving en bescherming van burgers mijn antwoord op vraag 3.

Vraag 3

Waarom vraagt de overheid deze cruciale data niet op?

Antwoord 3

Op dit moment zijn professionele gebruikers van gewasbeschermingsmiddelen op grond van de Verordening (EG) nr. 1107/2009 verplicht om een register bij te houden van het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen in een vormvrij format. Ook om gebruiksgegevens op verzoek beschikbaar te stellen aan de autoriteiten. Overheden hebben daarmee de mogelijkheid om deze gegevens op te vragen, echter mag dit alleen voor een vooraf vastgestelde doel. Zo kunnen de NVWA, waterschappen en Omgevingsdiensten gegevens opvragen (vorderen) voor toezichts- en handavingsdoeleinden. Ook kunnen derden, zoals omwonenden van agrarische percelen, toegang krijgen tot relevante informatie van het bedrijfsleven, die bij de bevoegde instantie voorhanden is. Zij kunnen een verzoek bij de Minister van LNVN

indienen conform artikel 67 van de Verordening (EG) nr. 1107/2009 en artikel 4, lid 4 van de Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden. De toegang ziet evenwel alleen op informatie die zich onder het Ministerie van LVVN (inclusief de uitvoerende diensten als de NVWA) bevindt.

Vraag 4

Kunt u de vragen één voor één beantwoorden?

Antwoord 4

Ja.

Vraag 5

Kunt u deze vragen beantwoorden voor het commissiedebat Gewassenbeschermingsmiddelen op 27 november 2024?

Antwoord 5

Ja.